

## นิพนธ์ต้นฉบับ

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019  
ของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคามพัชชา หิรัญวัฒน์กุล\*<sup>1</sup> และสมเสาวนุช จมูศรี<sup>2</sup>

## บทคัดย่อ

จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เป็นสาเหตุการป่วยและตายของประชากรทั่วโลกทำให้ต้องมีมาตรการที่ป้องกันการระบาดของโรคอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะในชุมชนที่อยู่โดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีประชากรอาศัยอยู่จำนวนมาก การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา ( $r^2 = 18.43, p = 0.00$ ) รายได้ ( $r^2 = 4.19, p = 0.04$ ) อาชีพ ( $r^2 = 5.03, p = 0.02$ ) และช่องทางการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรค ( $r^2 = 13.64, p = 0.00$ ) ความรู้เกี่ยวกับโรค ( $r = 0.261, p < 0.001$ ) และทักษะเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ( $r = 0.387, p < 0.001$ ) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับโรคให้กับประชาชน โดยอาจจำแนกตามกลุ่มอาชีพ และโดยเฉพาะประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้สะดวก ข้อมูลจากผลการวิจัยอาจใช้แนวทางการป้องกันการระบาดของโรคครั้งต่อไป

**คำสำคัญ:** โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019, พฤติกรรมป้องกันตนเอง, ชุมชน

1 อาจารย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย

\* Corresponding author: phatcha.h@msu.ac.th

*Original Article***Prevention Behaviors of Coronavirus Disease 2019 among People Living in the Community Surrounding Mahasarakham University**Phatcha Hirunwatthanakul\*<sup>1</sup>Somsaowanuch Chamusri<sup>2</sup>**Abstract**

The epidemic of coronavirus disease 2019 (COVID-19) which caused of morbidity and mortality among people around the world. All areas, then, raised awareness to strictly prevent the spread of the disease, especially in the community surrounding Mahasarakham University which are normally crowded with people.

This study, therefore, to determine the relationships between of the disease knowledge, attitude towards COVID-19 and prevention behaviors among people living in the community surrounding Mahasarakham University. The samples consisted of 370 people. A questionnaire using for data collection asked about the knowledge, the attitudes towards COVID-19 and behavior to prevent the disease. Pearson Product Moment Correlation Coefficient was used for data analysis.

The study found that the level of education ( $r^2 = 18.43$ ,  $p = 0.00$ ) monthly income ( $r^2 = 4.19$ ,  $p = 0.04$ ) occupation ( $r^2 = 5.03$ ,  $p = 0.02$ ) and Information channel ( $r^2 = 13.64$ ,  $p = 0.00$ ), the disease knowledge ( $r = 0.261$ ,  $p < 0.001$ ) and the attitude towards COVID-19 ( $r = 0.387$ ,  $p < 0.001$ ) were found to be significantly related to the prevention behaviors among those people living in the community surrounding Mahasarakham University.

Recommendation for health staff and related agencies to provide the information about the disease for people by groups of level of education, or occupation. Public announcement via social network maybe convenience for people. In addition, the results of this study would be a guideline for effective management of future pandemics in this area.

**Keyword:** COVID – 19, Prevention behavior, Community

1 Lecturer, Faculty of Public Health, Mahasarakham University

2 Assistant Professor, Faculty of Nursing, College of Asian Scholars

\* Corresponding author: phatcha.h@msu.ac.th

## บทนำ

จากการแพร่ระบาดของโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เป็นสาเหตุการป่วยและตายของประชากรทั่วโลก ทำให้กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้โรคนี้ เป็นโรคติดต่ออันตราย<sup>1</sup> รัฐบาลต้องออกมาตรการที่เข้มข้นเพื่อควบคุมการระบาดของโรคทั่วประเทศ ซึ่งจังหวัดมหาสารคามโดยคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดมหาสารคาม ได้สนับสนุนนโยบายของรัฐบาล โดยได้จัดให้มีการสื่อสารให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และแนะนำการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการโรคให้กับประชาชนทุกชุมชนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค<sup>2-3</sup> อย่างไรก็ตาม ในชุมชนที่มีประชากรอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างหนาแน่น เช่น ชุมชนโดยรอบ ๆ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ประชาชนอาศัยอยู่ร่วมกันกับนิสิตของมหาวิทยาลัยมหาสารคามจำนวนมาก ทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีความกังวลถึงความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เนื่องจากนิสิตเหล่านี้มาจากหลากหลายพื้นที่ และหลายจังหวัดทั่วประเทศไทย และจากการที่มีคนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่อาจจะนับได้ว่า บุคคลใดมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ บุคคลใดเป็นผู้ติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 รวมถึงไม่แน่ใจในพฤติกรรมการป้องกันตนเองของแต่ละบุคคลอีกด้วย นอกจากนี้ การอยู่อาศัยร่วมกัน ทำให้ประชาชนในชุมชนมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิต มีการใช้ถนน ใช้พาหนะร่วมกัน รวมถึงการใช้ร้านค้า ร้านอาหาร ตลาด ธนาคาร และพื้นที่สาธารณะอื่น ๆ ร่วมกัน จึงเป็นเหตุให้ชุมชนรอบ ๆ มหาวิทยาลัยมหาสารคามเกิดความเครียดและวิตกกังวลต่อทั้งเศรษฐกิจและการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิถีการดำเนินชีวิต การถูกจำกัดพื้นที่ที่อยู่อาศัยเพื่อลดความเสี่ยงในการติดเชื้อ รวมถึงต้องมีการป้องกันตนเองอย่างเคร่งครัดมากกว่าปกติ<sup>4-5</sup>

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาการป้องกันตนเองจากโรคติดต่อเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดต่อเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย

มหาสารคาม ซึ่งผลการศึกษา จะทำให้ทราบถึง ความรู้ ทักษะ ทักษะเกี่ยวกับโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และพฤติกรรมการป้องกันตนเองของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยผลการศึกษาก็จะสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนเพื่อป้องกันปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ในพื้นที่ และอาจรวมถึงโรคระบาดอื่นที่อาจเกิดการแพร่ระบาดในชุมชนต่อไป

## วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษารุ่นนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดต่อเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระหว่างเดือนมิถุนายน 2563 ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2563 ประชากรที่ใช้ในการศึกษารุ่นนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่ลงทะเบียน หรือมีทะเบียนบ้าน และอาศัยอยู่ในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ และให้ความยินยอมร่วมมือในการศึกษา โดยชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม แบ่งเป็น 2 พื้นที่ คือ เขตเทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเขตเทศบาลตำบลขามเรียง โดยเขตเทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย มีจำนวน 2 หมู่บ้าน และพื้นที่เขตเทศบาลตำบลขามเรียงอำเภอกันทรวิชัย มีจำนวน 4 หมู่บ้าน รวมทั้งหมด 6 หมู่บ้าน มีประชากรจำนวน 13,090 คน การศึกษารุ่นนี้ คำนวณขนาดตัวอย่างขนาดตัวอย่าง เพื่อหาค่าสัดส่วนในประชากรกรณีทราบจำนวนประชากร และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนทางสถิติที่ระดับ 0.05<sup>6</sup>

กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยเริ่มจากการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) ตามจำนวนประชากรของหมู่บ้านจากจำนวน 6 หมู่บ้านซึ่งแบ่งเป็นชุมชนที่มีจำนวนประชากรมาก 2 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านขามเรียง หมู่ที่ 20 และบ้านท่าขอนยาง หมู่ที่ 1 สุ่มได้บ้านขามเรียง หมู่ที่ 20 และชุมชนที่มีจำนวนประชากรน้อย 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านท่าขอนยาง หมู่ที่ 3 บ้านขามเรียง หมู่ที่ 1 บ้านดอนนา หมู่ที่ 7 และ บ้านขาม

เรียง หมู่ที่ 15 ได้จำนวน 2 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 3 บ้านท่าขอนยาง หมู่ที่ 7 บ้านดอนนา จากนั้น สุ่มตัวอย่างจากประชาชน ทั้ง 3 หมู่บ้าน ตามรหัสเลขบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน 370 คน ตามที่ได้คำนวณไว้ และเก็บข้อมูลตามตามรหัสเลขบัตรประจำตัวประชาชนที่สุ่มได้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามด้านข้อมูลทั่วไป จำนวน 7 ข้อ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามด้านความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 15 ข้อ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามด้านทัศนคติในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 15 ข้อ และส่วนที่ 4 พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 20 ข้อ โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC > 0.5 ทุกข้อคำถาม และ ผ่านการตรวจหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา โดยแบบสอบถามด้านความรู้มีค่าเท่ากับ 0.81 ด้านทัศนคติมีค่าเท่ากับ 0.80 และด้านพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีค่าเท่ากับ 0.72

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียด ของการวิจัย รวมถึงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเก็บรวบรวม แก่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบบสอบถาม จะไม่มีการระบุชื่อข้อมูลเป็นถูกเก็บเป็นความลับ ในการการเสนอผลงานวิจัยจะกระทำในภาพรวม รวมถึงผู้ตอบแบบสอบถามมีสิทธิในการตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัย หรือสิทธิที่จะถอนตัวออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลาโดยไม่มี ผลกระทบใด ๆ

### การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอใน นำเสนอด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน เพื่อวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ และทัศนคติกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของ

ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์เพียร์สัน และสถิติทดสอบไคสแควร์ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ  $P \leq 0.05$

### ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.4 อายุเฉลี่ย 41.65 (SD = 17.76) ระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 32.7 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 52.7 ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม และรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 44.6 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 5,000-8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.2 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คิดเป็นร้อยละ 95.9

ผลการศึกษาเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เฉลี่ย 13.75 (SD = 1.56) โดยมีคะแนนต่ำสุดที่ 8 คะแนนและคะแนนสูงสุดที่ 15 คะแนน และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความรู้อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 91.1

ผลการศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทัศนคติเฉลี่ย Mean = 65.75 (SD = 5.79) โดยมีคะแนนต่ำสุดที่ 48.00 คะแนนและคะแนนสูงสุดที่ 75.00 คะแนน โดยคะแนนทัศนคติอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 84.6

ผลการศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทัศนคติเฉลี่ย 85.81 (SD = 8.19) โดยมีคะแนนต่ำสุดที่ 36.00 คะแนน และคะแนนสูงสุดที่ 100.00 คะแนน โดยส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 82.4 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019

ข้อมูล	จำนวน (n=370)	ร้อยละ
<b>ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019</b>		
ระดับสูง (12 คะแนนขึ้นไป)	337	91.1
ระดับปานกลาง (9-11 คะแนน)	29	7.8
ระดับไม่ดี (ต่ำกว่า 9 คะแนน)	4	1.1
Mean = 13.75 SD = 1.56 Min = 8 คะแนน Max = 15 คะแนน		
<b>ทักษะเกี่ยวกับการป้องกันโคโรนาไวรัส 2019</b>		
ระดับสูง (60 คะแนนขึ้นไป)	313	84.6
ระดับปานกลาง (45-59 คะแนน)	57	15.4
Mean = 65.75 SD = 5.79 Min = 48.00 Max = 75.00		
<b>พฤติกรรมเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019</b>		
ระดับดี (80 คะแนนขึ้นไป)	305	82.4
ระดับปานกลาง (60-79 คะแนน)	62	16.8
ระดับไม่ดี (ต่ำกว่า 60 คะแนน)	3	0.8
Mean = 85.81 SD = 8.19 Min = 36.00 MAX = 100.00		

**ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019**

ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านรายได้ และด้านช่องทางการได้รับข้อมูลข่าวสารทางสื่อออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจาก

โคโรนาไวรัส 2019 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนเพศ สถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง (n=370)

ลักษณะทางประชากร	พฤติกรรมการป้องกันตนเอง		r <sup>2</sup>	p-value
	ดี	ปรับปรุง		
<b>เพศ</b>			0.3	0.6
ชาย	116	27		
หญิง	189	38		
<b>ระดับการศึกษาสูงสุด</b>			18.43	0.00*
ไม่ได้ศึกษา หรือประถมศึกษา	85	36		
สูงกว่าประถมศึกษา	220	29		
<b>สถานภาพสมรส</b>			2.47	0.11
อยู่คนเดียว	150	25		

ลักษณะทางประชากร	พฤติกรรมกำบังกันตนเอง		r <sup>2</sup>	p-value
	ดี	ปรับปรุง		
สมรส	155	40		
รายได้ต่อเดือน			4.19	0.04*
8,000 หรือ น้อยกว่า	145	40		
มากกว่า 8,000 บาท	160	25		
อาชีพ			5.03	0.02*
เกษตรกรรม/ รับจ้าง	190	50		
ค้าขาย/ ข้าราชการ/ พนักงาน	115	15		
การได้รับข้อมูลของโรคผ่านสื่อออนไลน์			13.64	0.00*
ใช่	233	35		
ไม่ใช่	72	30		

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุ ความรู้ ทักษะคดี กับพฤติกรรมกำบังกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาไวรัส 2019 พบว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกำบังกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาไวรัส 2019 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความรู้ ( $r_s = 0.261$ , p-value

= <0.001) และทักษะคดี ( $r_s = 0.387$ , p-value = <0.001) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกำบังกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาไวรัส 2019 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากร ความรู้ ทักษะคดี กับพฤติกรรมกำบังกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาไวรัส 2019

ตัวแปร	พฤติกรรมกำบังกันตนเอง	
	r <sub>s</sub>	p-value
อายุ	- 0.021	0.686
ความรู้	0.261	<0.001**
ทักษะคดี	0.387	<0.001**

## อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ สถานภาพสมรส พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาไวรัส 2019 ของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรม การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของภาคีเครือข่าย สุขภาพในอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์<sup>7</sup> พบว่า เพศไม่มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการโรคไข้หวัดใหญ่ (p-value = 0.672) อาจเนื่องมาจาก การระบาดของโรค เป็นการ ระบาดของโรคที่ไม่ได้เจาะจงเพศ หรือฐานะทางสังคม แต่ ขึ้นอยู่กับบุคคลในการปฏิบัติตัวเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับ อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาไวรัส 2019 สอดคล้องการศึกษาปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการโรคไข้หวัดใหญ่ ชนิดเอ (H1N1) ของประชาชน อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ทั้งนี้ อาจ เนื่องมาจาก โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาไวรัส 2019 เป็นโรค ระบาดใหม่ที่กำลังเกิดขึ้น ทำให้การระบาดแพร่กระจายเป็นวง กว้าง ในการติดเชื้อมาจะขึ้นอยู่กับพฤติกรรมป้องกันการโรค ของแต่ละบุคคล รวมถึงเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ได้มีการ ให้ความรู้ และแนวทางในการป้องกันตนเองแก่ประชาชน อย่างต่อเนื่อง<sup>8,9</sup>

อย่างไรก็ตาม ระดับการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการตนเองจากโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนาไวรัส 2019 สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีผล ต่อความรู้และพฤติกรรมป้องกันการโรคไข้หวัดใหญ่ของผู้มา รับบริการในจังหวัดนครสวรรค์<sup>8</sup> ซึ่งอาจเนื่องมาจาก บุคคลที่มีการ ศึกษาสูงย่อมมีประสบการณ์ในด้านการค้นคว้าข้อมูล ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับโรคร้ายไข้เจ็บ ตระหนักถึงความสำคัญของการมีสุขภาพดี เพราะการศึกษาเป็นรากฐานที่จำเป็นในการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล บุคคลสามารถตัดสินใจทำสิ่ง ต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล และสามารถแก้ไขปัญหาสุขภาพได้ รวมไปถึง อาชีพ และรายได้ ที่พบว่า มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมป้องกันการตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาไวรัส

2019 อาจเนื่องมาจาก ประชาชนที่มีอาชีพ จะมีรายได้ และ อำนาจซื้อสินค้าและบริการ เพื่อป้องกันดูแลสุขภาพตนเอง และครอบครัวได้ และไม่ต้องกังวลเรื่องค่าใช้จ่ายในครอบครัว รวมถึงการเข้าถึงข้อมูล และรับสิ่งที่เื้อต่อพฤติกรรม การ ส่งเสริมสุขภาพมากกว่าบุคคลที่ไม่มีอาชีพ<sup>8</sup>

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข้อมูล ข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต (p-value = 0.00) พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการตนเองจากโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนาไวรัส 2019 ของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย มหาสารคาม สอดคล้องกับการศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมป้องกันการโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจ ของผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็ก<sup>10</sup> อาจเนื่องมาจาก ปัจจุบัน สื่อทางอินเทอร์เน็ตสามารถเข้าถึงได้ง่าย และมีจำนวนผู้ใช้สื่อ ออนไลน์มากขึ้น กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารทาง อินเทอร์เน็ตที่รวดเร็ว ทันสมัย และสม่ำเสมอ ทำให้กลุ่ม ตัวอย่างมีทางเลือกมากขึ้นในการปฏิบัติพฤติกรรมป้องกันการ โรคที่ดี

การศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้กับ พฤติกรรมป้องกันการตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการตนเอง จากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาไวรัส 2019 ดังนั้น การมีความรู้ เกี่ยวกับโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจมาก ก็จะมี พฤติกรรมป้องกันการโรคติดเชื้อทางเดินหายใจได้ดี และ นอกจากนี้ ยังพบว่า การศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันการตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาไวรัส 2019<sup>8</sup> ดังนั้น การมีทัศนคติที่ดีต่อการป้องกันตนเอง ย่อมมีพฤติกรรม การป้องกันการโรคไข้หวัดใหญ่ที่ถูกต้อง เหมาะสม

## ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ความรู้ และ ส่งเสริมทัศนคติที่ถูกต้องในการป้องกันตนเองจากติดเชื้อไวรัส โคโรนาไวรัส 2019 อย่างต่อเนื่อง ให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะ บุคคลที่ประกอบอาชีพที่มีความเสี่ยง เช่น ผู้ที่มีอาชีพค้าขาย ผู้ ที่ขับรถโดยสาร ให้ได้รับความรู้และข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อให้

ประชาชน เข้าใจถึงสถานการณ์ของโรค และสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม และการจัดทำสื่อออนไลน์ อาจจะทำให้ประชาชนมีทางเลือกมากขึ้นในการรับข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์เพื่อป้องกันตนเองให้กับประชาชน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการชุมนุมของกลุ่มคน อาจช่วยในการป้องกันโรคมะเร็งปอดเพิ่มมากขึ้น

### เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงสาธารณสุข. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563 เรื่องชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย. ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ 137, ตอนพิเศษ 48 ง (ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2563).
2. กรมควบคุมโรค. รายงานข้อมูลสถานการณ์การติดเชื้อโควิด-19 ประเทศไทย. [อินเทอร์เน็ต]. 2563. [สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2563]. เข้าถึงได้จาก <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/index.php>
3. คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดมหาสารคาม. ประกาศคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดมหาสารคาม เรื่อง มาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โควิด 19. มหาสารคาม; 2563.
4. ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จังหวัดมหาสารคาม. สถานการณ์ COVID-19 จังหวัดมหาสารคาม. [อินเทอร์เน็ต]. 2563. [สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2563]. เข้าถึงได้จาก <http://mkho.moph.go.th>
5. ศรีदानนท์ ชอบประดิษฐ์. วิกฤตโควิด 19 ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทาง สังคมอย่างไร. วารสารชัยภูมิปริทรรศน์, 2563; 3(2),1-14.
6. Daniel, W.W. Biostatistics: A foundation for analysis in the health sciences. New York: Wiley & Sons; 1995.
7. ภิรมย์รัตน์ เกียรติธนบดี, วิโรจน์ ไหววานิชกิจ และเจเด็ด ดี ยิ่ง. พฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของ

- ภาคีเครือข่ายสุขภาพในอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วารสาร การวิจัยและพัฒนา, 2558; 10 (2) 84-91.
8. กชกร สมมิ่ง. (2557). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ของผู้รับบริการงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช. เล่มที่ 126 วารสารสุข ศึกษา. กรมควบคุมโรค. (2563). รายงานสถานการณ์ โควิด-19. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2565 จาก <https://covid19.ddc.moph.go.th>.
  9. นาริมาห์ แวปูเตะ, คันธมาทน์ กาญจนภูมิ และ กัลยา ตัน สกุล. พฤติกรรมการป้องกันโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 ของ นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. วารสารสภาการ สาธารณสุขชุมชน. ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (2564): 31-39.
  10. ชญานันท์ ใจดี, เสริมศรี สันตติ และชื่นฤดี คงศักดิ์ ตระกูล. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรค ติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจของผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยง เด็ก, 2555. ราชบัณฑิตยบาลสาร ปีที่ 18 ฉบับที่ 3: 389-403.